

Sag, at man skulde se at komme bort fra. Folketinget er altsaa gaaet over til Mulkt-ering hvert Hjerdingaar. Den højtærede Minister har foreslaaet den Forandring heri, at det skulde være hveranden Maaned, men jeg vil haabe, at man vil lade det blive, som Folketinget har vedtaget det. Der skal naturligtvis saa ogsaa passes paa, om der er vist Uvilje over for Skolen eller Lige-gyl-dighed i en særlig Grad, og Mulkten skal være en Mulkt, der kan mærkes. Jeg holder, som sagt, derfor paa Bestemmelsen om Mulk-tering hver 3dje Maaned, hvor man saa undersøger Forsømmelsernes Grund og idømmer Mulkt fra 2—25 Kr., jeg tror ikke, det er nødvendigt at gaa højere.

Jeg gaar saa over til det næste Afsnit: „Undervisningens Ordning og Omfang.“ Det er i Regeringens Forslag et Punkt af overordentlig stor Betydning; thi lige saa sikker jeg er paa, at det ikke vil være rigtigt at udstrække Undervisningspligten længere end til det 14de Aar, lige saa sikker er jeg paa, at det, der vil hjælpe bedst paa Undervisningen, er at nedsette Børneantallet i Skolen. Den højtærede Minister foreslog, som bekendt der, at der ikke maatte være mere end 70 Børn i en Skole med en Lærer. Folketinget har ændret det lidt og sagt, at der maa være indtil 75 Børn i en Skole, det har altsaa sat Gennemsnitsantallet op fra 35 til 37 Børn i en Klasse. Man har begrundet det med økonomiske Hensyn. Ja, jeg tør ikke benægte disses Berettigelse for Tiden, og jeg indrømmer, at der ikke er naaet saa lidt derved, at der vil blive oprettet 356 ny Skoler. Det vil hjælpe paa 356 andre Skoler, som blive fri for det store Børneantal. Det vil ingen lille Forbedring være, det vil kunne mærkes i Skolerne, naar Lærerne saa færre Børn at undervise og kunne gøre deres Værning meget omhyggeligere. Folketinget har selv beklaget, at det ikke turde gaa ned til det mindre Børneantal; jeg vilde have ønsket, at det havde turdet, eller at vi i det hele taget havde turdet det. Jeg tør heller ikke i det Stykke staa imod Folketingsflertallets Mening, men kunde have ønsket at komme til et noget mindre Børneantal, f. Eks 30 i hver Klasse. Jeg har den Erfaring som Lærer, at 30 Børn ad Gangen kunne i de fleste Fag undervises forsvareligt af en Lærer; der kan jo være Forskel paa Fagene, men jo længere man kommer over dette Tal, des vanskeligere bliver det at kunne hjælpe omhyggeligt, saa omhyggeligt som tiltrænges. — Der er saa tillige en Del Bestemmelser i dette Afsnits § 10 om, hvordan der skal gaas frem, hvor der skal flere Lærerkræfter til i en Skole,

hvor der er for mange Børn. Dem skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Jeg tror ikke, det kan give Anledning til nogen Strid; Ordningen maa rette sig noget efter de sæd-vanlige Forhold, der kunne være meget forskellige.

Jeg gaar saa over til Undervisningens Omfang, der omhandles i § 12 i Forslaget andet Afsnit. Der var jeg noget enig med det ærede Medlem for Odense (Koch), der sidst talte; det er ogsaa min Mening, at vi let ville komme til at sprede Kræfterne for vidt; vi saa ikke stort mere Undervisningstid, end vi nu have, vi saa vel færre Børn at arbejde med i Klasserne, men jeg tror alligevel, det maa fastholdes som Regel, at hvad der skal læres, skal læres grundigt, og jeg tror, det var en klog Bestemmelse i Skoleordningen af 1814, naar der var sat fire Ting, der nøje skulde passes paa: Religion, Læsning, Skrivning, Regning og saa Sang. Der var i øvrigt flere Ting, det ærede Medlem for Odense omtalte, hvori jeg ikke kunde være enig med ham, thi jeg tror ikke, man i det store og hele ved det i Folketinget vedtagne, er gaaet for vidt, i Byerne afgjort ikke, og paa Landet maasse heller ikke. Der kan muligvis være lidt Betænkelighed ved at fastsætte et Minimum af 300 Timer til aarlig Undervisning i hver Klasse i Danst, men jeg er enig i Hovedbetragtningen om, at Danst bør være Grundlag for hele Skoleundervisningen. Det er den første Betingelse, navnlig for Selvhjælp for de Børn, som senere blive, og det blive de for største Delen, henvisse til selv at skulle søge videre Undervisning. Derimod er der ved Undervisningens Omfang et Punkt, jeg maa røre særlig ved. Det ærede Medlem for 10de Kredens (P. Bøjsen) omtalte det i Gaar, og jeg kan ikke helt gaa det forbi. Det er Undervisningen i Religion. Jeg vilde ønske, at Religion slet ikke stod som noget Fag; jeg vilde ønske, der stod i Lovforslaget, at der skulde gives Undervisning i Bibelhistorie og Kirkehistorie. Det staa der ikke, det har man ikke forlangt i Folketinget, man har ladet det blive derved, at der skal gives Undervisning i Religion, men føjet til „paa Grundlag af Bibelhistorie“. Enkelte dernede vilde have føjet til „og Luthers lille Katekismus“. Skulde der gøres nogen Tilføjelse, vilde jeg foreslaa at føje Ordet „Kirkehistorie“ til Bibelhistorie. Kirkehistorie er jo strengt taget ogsaa Bibelhistorie. Efter at Biblen er bleven samlet, er der gaaet 1,800 Aar, og Menighedens Bevnedsløb rummes jo ogsaa inden for Bibelhistorien. Det vilde jeg have sat Pris paa, paa Grund af den Erfaring, jeg har. Lærebogs-